

Otázka: Péče - ISCHEMICKÁ choroba DK, angiografie

Předmět: Biologie

Přidal(a): Hanka

Charakteristika

- ICHDK = onemocnění tepen DK, kdy dochází k jejich zužování a následné ischemii (= nedokrevnosti) tkání, většinou aterosklerotického původu

Rozdělení

1. Akutní

2. Chronická

Příčiny

Akutní - trombus, embolus, spasmus - náhlé ucpání cévy

Chronická - ateroskleróza (*patologický proces, při kterém dochází k ukládání aterosklerotických plátů na stěnu cévy při vysoké hladině cholesterolu v krvi*)

Příčiny aterosklerózy:

- a)** neovlivnitelné -dědičnost, věk (M nad 45, Ž nad 55), pohlaví (M vyšší riziko)
- b)** ovlivnitelné - obezita, vysoký energetický příjem, strava bohatá na živočišné tuky - hyperlipoproteinemie, nedostatek pohybu, kouření, hypertenze, DM, stres

Příznaky

Akutní- náhlá bolest (jako švihnutí bičem), končetina je studená, bledá (později cyanotická), nehmatný puls,parestezie

Chronická- 4 stadia

I. stadium - pocit chladných nohou, zatím bez příznaků

II. stadium

a) klaudikační bolesti - při chůzi nad 200 m (*klaudikační bolest - tj. bolest při chůzi z nedostatku prokrvení DK - N se musí zastavit-pochvíli (zlepšení prokrvení) pokračuje dál*)

b) klaudikační bolesti - při chůzi do 200 m

III. stadium - klidové bolesti - i v noci (pomáhá svěsit DK z lůžka), trofické změny (*vymizení ochlupení, změna barvy - bledost - fialově červené zbarvení, změny na nehtech*), špatně hmatný tep

IV. stadium - trofické defekty - nekróza (*odúmrtí tkáně*), komplikace: gangréna (další změny na odumřelé tkáni - bakterie, vysychání), sekundární sepse

Vyšetřovací metody

- Anamnéza - RA (dědičnost), OA (kouření, životní styl), FA (léky), PA (druh práce, sedavé zaměstnání)
- Fyzikální vyš - pohled (trofické změny), pohmat - puls na DK (porovnání s druhou DK)
- Laboratorní vyšetření: základní biochemické vyšetření + lipidogram (triglyceridy, celkový cholesterol, HDL, LDL)KO + diferenciál + hemokoagulační vyšetření
- Dopplerovský ultrazvuk
- Angiografie (*RTG zobrazení tepen pomocí kontrastní látky, napichuje se v tříse arterie femoralis*)
- Případně ergometrie DK - při jaké zátěži se objeví klaudikační bolesti

Léčba

Akutní ICHDK - PTA (*perkutánní transluminální angioplastika*), Bypass, trombectomie, embolectomie

Konzervativní

- Režimová opatření (NE kouřit, teplé koupele, cvičit - dřepy, výstupy na špičky)
- Farmakoterapie - antiagregantia (Anopyrin, Godasal), antikoagulantia (nízkomolekulární hepariny, Warfarin)
- Vazodilatační infuze (II.st) - 500 ml FR + 2 Agapurin (Prostavazin, Divascol), velmi POMALU kapat

(2-4 hod.), N pod příkrývkou, ponožky bez gumičky, po infuzi 1 hod. ležet (nebezpečí kolapsu)

Chirurgická

- PTA= perkutánní transluminární angioplastika (rozšíření cévy, případně stent)
- Bypass (přemostění ucpaného úseku cévy)
- V krajním případě u 4.stadia i amputace

Ošetrovatelská péče

Sledovat: FF, bolest, barvu a stav kůže DK, účinky léků, žilní vstupy, dodržování režimu (nekouřit)

HP: dle soběstačnosti, DK omývat vlažnou vodou – pozor na poranění horkou vodou, promazávat

Výživa: dle ordinace, dieta 7 (nízkocholesterová)

Vyprazdňování: prevence zácpy

Edukace: vhodné ponožky, změna životosprávy (nekouřit, víc pohybu, snížit hmotnost, kontroly TK a cholesterolu)

ANGIOGRAFIE

- RTG vyšetření tepen za použití kontrastní látky. Kontrastní látka se podává např. u DK – do arteriefemoralis v třísele – zjistí stenózu (zúžení tepny) ucpání

Příprava:krátkodobá hospitalizace – seznámit s výkonem (informační souhlas)

- odběry – INR, APTT, KO
- lačný, pít může, nekouřit
- změřit FF
- místo vpichu – oholení třísel, hygiena

- zavedení kanyly
- odstranit protézu, šperky
- u alergiků – dle ordinace antihistaminika (Dithiaden)
- kompenzace DM – G10% + AHM

Ošetření po angiografii

- sledovat FF (2 hod. po 30 min, pak po 1 hod)
- místo vpichu (komprese – dle L asi 6 hod.)
- nevstávat z lůžka 24 hod.
- uspokojování všech potřeb na lůžku
- sledovat subjektivní obtíže

Možné komplikace: krvácení (zevní, vnitřní), alergická reakce

Jak poznáš, že pacient po angiografii krvácí? Podle FF, bude mít vyšší P a nižší TK